

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR DERNEĞİ CİNSEL TACİZ VE CİNSEL SALDIRIYA KARŞI DESTEK BİRİMİ DESTEK KOMİSYONU

Bu politikanın amacı; Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği(Y-PEER Türkiye) üyeleri, gönüllüleri ve çalışanları olmak üzere Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği bileşenlerinin ve paydaşlarının karşılayabilecekleri cinsel saldırı ve cinsel saldırı olayları konusunda onları bilgilendirmek, hukuki ve psikolojik destek vermek ve çözüm aramakla görevlendirilmiş olan Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Komisyonunun yapısını, görevlerini ve uygulama esaslarını düzenlemektedir. Politika belgesi Ankara Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi'nin politika belgesinden yola çıkarak hazırlanmıştır.

POLİTİKA BELGESİ

I.AMAÇ

Cinsel taciz ve saldırı diğer nedenler yanında toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan bir ayrımcılık formu ve farklı biçim ve düzeylerde de olsa toplumsal yaşamın her alanında sık karşılaşılan bir olgudur. Ayrıca cinsel taciz ve saldırı, mağdurlarını çok çeşitli biçimlerde olumsuz etkileyebilen bir hak ihlali olması nedeniyle suç teşkil etmektedir. Dernek ortamında yaşanan tacizler, kişilerin çalışma ve öğrenim yaşamlarını çok çeşitli biçim ve düzeylerde olumsuz etkilemektedir. Türkiye'de tacize uğrayanların bunu dile getirmede yaşadıkları zorluklar nedeniyle, çoğu zaman taciz görünmez kılınmakta ve hem kişi hem de kurumsal ortam bu durumdan zarar görmektedir. Daha çok kadınlara karşı bir ayrımcılık biçimi olarak işlendiği açık olmakla birlikte, cinsel yönelim ve cinsel kimlik nedeniyle de bazı kişiler tacizden etkilenmektedir. Ayrıca, cinsel taciz ve saldırının erkeklere de yönebilmesi ve aynı cinsten kişiler arasında gerçekleşmesi de mümkündür.

Bu politika belgesinin amacı, cinsel taciz ve cinsel saldırıdan arınmış bir dernek ve mesleki ortamın yaratılmasına yönelik ilkeleri belirlemek ve düzenlemeleri tanıtmaktır. Bu politika belgesiyle Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği, dernek bileşenlerinin cinsel taciz ve cinsel saldırı konusunda farkındalığının artması için çaba göstermeye, bu tür olayların engellenmesine, bu tür iddialar ve şikâyetler söz konusu

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

olduğunda etkin bir soruşturma ve yaptırım mekanizması işletmeye hazır olduğunu bildirmektedir. Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği, cinsel taciz ve saldırı konusunda bilgilendirmeyi ve mağdurlara destek vermeyi, taraflarının onayına bağlı olarak onarıcı adaleti sağlamaya ilişkin girişimlerde bulunmayı, cinsel taciz ve saldırıyla ilgili tüm iddia ve şikâyetleri etkin bir şekilde ele almayı taahhüt eder.

Bu politika belgesi, cinsel taciz ve saldırının yaşanmadığı bir dernek ortamının yaratılmasına katkıda bulunmayı, bu tür olayları engellemeyi amaçlamaktadır. Ancak belgenin amacı, cinsler arasındaki ilişkileri sıkı bir disipline sokmak, rızaya dayalı ilişkileri önlemek, belirli bir cinsel ahlâkı dayatmak, ifade özgürlüğünü ve özgür tartışma ortamını engellemek, cinsel içerikli her tür kişisel gerilim ve rahatsızlıkları resmi süreçlere dâhil etmek ve sert yaptırımlarla karşılamak değildir. Bu belge, asıl olarak cinsel taciz ve saldırı konularında farkındalık yaratmayı, taciz sayılabilecek davranışları engellemeyi ve mağdurları desteklemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca bu belge, cinsel tacize uğrayanların, kendilerini daha net ifade etmelerini ve istenmeyen yaklaşımları durdurmak yönünde güçlenmelerini sağlamayı amaçlar.

Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği bu amaçla, dernek bünyesinde “Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Komisyonu” adını taşıyan yeni bir komisyon kurmuş, komisyon konuyla ilgili idari, akademik ve eğitsel görev ve yetkiler tanımıştır. Komisyon şikâyetleri sonuçsuz bırakmamakta ve mağdurlara yönelik destek mekanizmalarını geliştirmektedir.

Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Komisyonu

Komisyon Kurulunun görevleri, cinsel taciz, cinsel saldırı, cinsel istismar ve misilleme iddialarını incelemek; şikâyetçinin talebi halinde, şikâyetçi ve hakkında şikâyette bulunulan kişi arasında onarıcı adalete ilişkin girişimlerde bulunmak; cinsel taciz konularında soruşturmacılara ve ilgili idari birimlere bilirkişi desteği sunmak; ağır taciz durumlarıyla ilgili acil tedbirleri almak için yetkili organlarla işbirliği yapmak; dernekte cinsel tacize ve cinsel saldırıya karşı farkındalık yaratmak için eğitim, tanıtım ve benzeri çalışmalarını düzenlemek ve yayınlar yapmak olarak belirlenmiştir.

II.KAPSAM

Belgede yer alan hükümler tüm Dernek bileşenlerini kapsar. Bu düzenleme, yer ve zaman sınırlaması olmaksızın, dernek üyeleri, gönüllüler ve çalışanların, “dernek gönüllülük ve profesyonel ilişkileri nedeniyle” bir arada buldukları bütün durumlara uygulanır. Düzenleme, dernek içinde meydana gelen olaylar ve dernek bileşenleri arasında dışarıda meydana gelen ancak dernek ortamına taşınan eylemleri kapsar.

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

Bu politika belgesiyle Dernek, tüm cinsel taciz ve saldırı iddialarını değerlendirmeyi, soruşturmanın düzgün işleyişi ve/veya şikâyetçinin korunmasının gerektirdiği durumlarda ilgili mevzuata uygun olarak idari tedbirler almayı taahhüt eder; özellikle

- 1) söz konusu istenmeyen cinsel tavır ve yaklaşımlar, aralarında bir kurumsal ilişki olan ve güç asimetrisi bulunan kişiler arasında meydana geldiği ve bu durumun tacize uğrayan kişinin öğrenim durumunu, akademik veya idari kariyerini, istihdam durumunu olumsuz şekilde etkilediği,
- 2) istenmeyen cinsel yaklaşımlar bir ödüllendirme veya misilleme, intikam alma aracı olarak kullanıldığı; sıklığı veya ağırlığı nedeniyle bazı cinsel içerikli yaklaşımların, kişinin öğrenim ya da çalışma ortamını ciddi şekilde bozduğu, düşmanca, aşağılayıcı ve saldırgan bir ortam yarattığı durumlarda ivedi ve aktif davranır.

III. TANIMLAR

- Cinsel Taciz

Cinsel taciz, taciz niteliğindeki hareketlerin yoğunluğuna ve niteliğine göre; basit taciz, sürekli taciz ve ağır taciz olmak üzere üçe ayrılır. Bu listeyle sınırlı olmamakla birlikte, aşağıdaki örnekler belirtilen cinsel taciz türlerini oluşturabilir:

1) Basit taciz: Tehdit, şantaj ya da hakaret unsuru taşımayan, ancak rahatsız edici, istenilmeyen ortamları yaratan hareketlerdir. Örneğin, laf atmak, cinsel içerikli şaka yapmak ve iltifatlarda bulunmak ya da argo sözcükler kullanmak, flört etmek için olağanın ötesinde ısrarcı davranışlarda bulunmak, pornografik materyal ile rahatsız etmek, kişinin cinsel yaşamıyla ilgili sorular sormak veya dedikodu üretmek.

2) Sürekli Taciz: Basit tacizin, uyarılara rağmen sürekli yapılması halinde söz konusu olur.

3) Ağır Taciz: Tehdit, şantaj ya da hakaret ve benzeri fiillerle ortaya çıkan ve kişinin davranışlarını kontrol etmeye yönelik hareketlerdir. Kişinin mesleki ya da akademik otorite konumunu suistimal etmesiyle ilgili olabileceği gibi, eşit statüde olanlar arasında da ağır taciz durumları gerçekleşebilir. Cinsel içerikli teklife uymadığı durumlarda kişinin öğrencilik, akademik ya da iş hayatıyla ilgili bedeller ödeyeceğinin, uyduğu takdirde ise hak etmediği kazançlar sağlanacağı açık olarak söylendiği veya ima yoluyla belirtildiği durumlarda söz konusu olur.

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

- Cinsel Saldırı

Cinsel saldırı, rızaya dayalı olmayan cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığının ihlal edilmesidir. Cinsel saldırı iki biçimde ortaya çıkabilir:

İlk şeklinde, cinsel saldırı cinsel birleşme olmadan kişinin vücut dokunulmazlığının ihlali şeklinde gerçekleşir. Bu tür cinsel saldırı örnekleri arasında; durumun özelliklerine göre sarılmak, ellemek, okşamak, dokunmak sayılabilir.

İkinci tür cinsel saldırıda ise kişinin vücut dokunulmazlığının vücuda cinsel organ veya sair bir cisim sokulmasıyla ihlal edilmesi söz konusudur.

- Cinsel İstismar

18 yaşından küçüklere karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı ve cinsel taciz eylemleri “çocuğun cinsel istismarı” olarak değerlendirilir. Misilleme

Cinsel veya duygusal amaçlı girişim ve teklifleri reddetmesi ya da tacize uğradığını düşünerek şikâyet etme yoluna gitmek istemesi/gitmesi nedeniyle, örtülü olarak veya açıkça kişinin iş veya eğitim yaşamının intikam amacıyla zorlaştırılması da bir taciz türü olarak değerlendirilir.

- Psikolojik Taciz (Mobbing)

İşyerinde uygulanan, yıldırma amaçlı çok çeşitli baskı, taciz, psikolojik terör gibi kavramlarda kullanılır. İş yerinde karşılaşılan her tür çatışma ya da işverenin sert yaklaşımı psikolojik taciz değildir. Bir olayın psikolojik taciz olarak görülmesi için,

Israrlı ve sürekli olması, sistematik olması

Giderek artan bir seyir izlemesi

Mağdurun kendini savunma gücünün olmaması ya da güçsüz duruma düşürülmesi

Yıldırma yoluyla mağdur kişinin kendini geri çekmesini, etkisizleşmesini, işten ayrılmasını, istifa etmesini vb. hedeflemesi gerekir.

IV. İLKELER

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

- **Gizlilik İlkesi**
Dernek, cinsel taciz iddialarının ele alınmasında tüm aşamalarda başvuru sahibi kişi ve şikâyet edilen kişinin özel hayatlarının gizliliği ilkesine uygun davranacaktır. Gizlilik ilkesi, özellikle cinsel taciz iddialarının, ihtilaf halindeki kişilerin özel yaşamları ile ilgili ayrıntıların sosyal ortama taşınmadan çözüme kavuşturulabilmesi açısından da önem taşımaktadır.
- **Özen Gösterme İlkesi**
Dernek, cinsel taciz iddiaları karşısında, tacize uğrayanın tekrar mağdur edilmesine yol açabilecek ve tarafların insan onurunu zedeleyebilecek her türlü davranıştan kaçınmak ve bu tür davranışların ortaya çıkmasını önlemek hususlarında dikkat ve özeni gösterir. Özellikle cinsel taciz ve saldırı iddialarıyla ilgili başvuru sürecinde bu ilke, mağdurun tekrar mağdur edilmemesini sağlamaya yöneliktir.
- **Güven İlkesi**
Dernek, gizlilik ve özen gösterme ilkelerine riayet ederek, tarafların güven duygusunu zedelemeyecek şekilde davranacaktır.

V.BEYAN VE DELİLLENDİRME

Cinsel taciz çoğu zaman iki kişi arasında geçen ve kanıtlanması zor olan bir olgudur ki bu durum, tacize uğrayanları suskun kalmaya itmekte ve dolayısıyla tacize uygun bir ortam yaratmaktadır. Bu belgeyle getirilen önleme mekanizmaları, açık kanıtların olmadığı durumlarda da tacizin doğasına, olayın bağlamına ve kişilere dair daha bütünsel bir akıl yürütmeye olayın niteliğini anlama ilkesiyle işleyecektir. Ancak idari ve adli soruşturma süreçlerinde delillerin yetersiz olması nedeniyle oluşacak şüphe, sanık lehine yorumlandığından tacize uğrayan kişilerin soruşturmada delil olarak kullanılacak değişik türden materyalleri toplama ve saklama konusunda hassas davranmaları önemlidir.

Kasıtlı Yanlış Beyanlar

Komisyon yapılan başvurular sonrası işletilen süreçte iddia sahibinin kasıtlı olarak yalan söylediğinin ve yanlış beyanlarda bulunduğu hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde kesin olarak anlaşıldığı durumlarda disiplin yaptırımı uygulanacaktır. Bu politika belgesi, derneğin tüm bileşenlerini cinsel taciz iddiaları üzerinden duygusal ve diğer kişisel hesaplaşmaların görülmemesi konusunda uyandır.

VI.CİNSEL TACİZE, MOBBİNG'E VEYA CİNSEL SALDIRIYA MARUZ KALDIĞINI DÜŞÜNEN KİŞİNİN ALABİLECEĞİ ÖNLEMLER

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

- 1- Davranışın hoş karşılanmadığı konusunda kişiyi açık bir şekilde uyarmak, istemediği cinsel yakınlaşmalar konusunda açıkça “hayır” demek
- 2- Rahatsız edici bir davranışta bulunan kişiye bu davranışına son vermezse resmi girişimde bulunacağını bildirmek
- 3- İlk andan itibaren, soruşturmada delil olarak kullanılabilir ne tür materyal varsa toplamak, olaylara dair kayıt tutmak, delilleri saklamak, ve olayı yakın kişilerle paylaşmak
- 4- Destek almak ve haklarını öğrenmek amacıyla Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Komisyonuna başvurmak
- 5- Önleme ve korunma için emniyet birimlerine veya savcılığa başvurmak.

VII. RAHATSIZ EDİCİ DAVRANIŞLARDA BULUNDUĞUNU FARK EDEN KİŞİYE ÖNERİLER

- 1) Başkalarının istek, rıza, tutum ve sözlü ifadeleri konusunda duyarlı davranmak ve cinsel yaklaşımlarda karşı tarafın rızasının olup olmadığı konusunda emin olmadan ilerlememek
- 2) Davranışın rahatsız edici olduğunu fark eder etmez özür dilemek, oluşan rahatsızlığı önemsiz saymamak veya görmezden gelmemek
- 3) Benzer davranışlardan veya davranışıyla rahatsız ettiğini düşündüğü kişiyi tedirgin edecek tavırlardan uzak durmak
- 4) Rahatsız olan kişinin üstü konumunda ise veya aralarında herhangi bir tür hiyerarşi ilişkisi varsa o kişiyle ilgili yetkilerini başka birine devretmek, danışmanlığını üstlenmemek
- 5) Bilgi almak için Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Komisyon’a başvurmak

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74

SAĞLIKTA GENÇ YAKLAŞIMLAR

POLİTİKA BELGEMİZDE ANKARA ÜNİVERSİTESİ CİNSEL TACİZE ve SALDIRIYA KARŞI DESTEK BİRİMİ'NİN POLİTİKA BELGESİNDEN YARARLANILMIŞTIR. ÜNİVERSİTESİ CİNSEL TACİZE ve SALDIRIYA KARŞI DESTEK BİRİMİ'NE TEŞEKKÜR EDERİZ.

Adres: Kocatepe Mah. Hatay Sk. No:16 Kat:1 Daire:5 Çankaya/Ankara

Tel: +90 312 809 34 74